

Udskriftsdato: 22. december 2025

CIR1H nr 9017 af 01/01/2022 (Historisk)

## Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet: Stalking

Ministerium: Justitsministeriet

Journalnummer: CMS VB 8882

### Senere ændringer til forskriften

CIR1H nr 9385 af 03/06/2024

# Rigsadvokatmeddelelsen, afsnittet: Stalking

## 1. Overblik og tjekliste

**Politiet** skal ved behandlingen af sager om stalking navnlig være opmærksom på:

- vejledning om støtte og bistand til forurettede, herunder kontaktpersonordningen, se pkt. 2.5.
- vejledning om muligheden for tilhold mv. efter tilholdsloven, se pkt. 2.6. og Rigsadvokatmeddelelsen om tilhold, opholdsforbud og bortvisning.
- muligheden for beskikkelse af bistandsadvokat, se Rigsadvokatmeddelelsen om vejledning af forurettede.
- muligheden for rådgivning til alle personer, der er berørt af stalking, se Dansk Stalking Centers hjemmeside.
- muligheden for videoafhøring af forurettede eller vidner under 15 år, se pkt. 2.3., og Rigsadvokatmeddelelsen om videoafhøring.
- muligheden for varetægtsfængsling, se pkt. 2.4.

**Anklagemyndigheden** skal ved behandlingen af sager om stalking navnlig være opmærksom på at vurdere om:

- adfærden kan anses for at have krænket forurettedes fred, se pkt. 4.1.1.
- adfærden har været chikanerende, se pkt. 4.1.2.
- adfærden har været systematisk og vedvarende, se pkt. 4.1.5.
- den mistænkte/sigtede tidligere har fået et tilhold eller lign.

**Anklagemyndigheden** skal ved behandlingen af sager om stalking derudover være opmærksom på:

- forelæggelsesreglerne i forbindelse med tiltalerejsning og efter dom, se pkt. 3.1. og pkt. 6.1.
- om en skriftlig underretning om slutning af sagen skal ledsages af en mundtlig orientering af forurettede, se pkt. 3.2.
- underretning af forurettede ved gerningspersonens udgang, løsladelse, tv-optræden mv., se pkt. 6.2.

## 2. Politiets efterforskning og sagsbehandling

### 2.1. Sager om stalking og forholdet til tilhold mv.

Stalking var tidligere i et vist omfang kriminaliseret i tilholdslovens § 21, stk. 2, der definerede stalking som systematisk og vedvarende forfølgelse eller chikane. Bestemmelsen fandt dog kun anvendelse i situationer, hvor gerningspersonen tidligere var meddelt et tilhold, et opholdsforbud eller en bortvisning. Ved indførelsen af straffelovens § 242, blev tilholdslovens § 21, stk. 2, ophævet. Det indebærer bl.a., at der ikke længere er et krav om overtrædelse af et forudgående tilhold for at kunne straffe for stalking.

Overtrædelser af tilhold, opholdsforbud eller bortvisning af en karakter, som hidtil har været omfattet af strafskærpelsen i tilholdslovens § 21, stk. 2, vil fremover skulle straffes efter straffelovens § 242. Hvis et tilhold, en bortvisning eller et opholdsforbud overtrædes i forbindelse med overtrædelsen af straffelovens § 242, straffes der tillige for tilholdslovens § 21, stk. 1.

Læs mere om, hvornår betingelserne i straffelovens § 242 er opfyldt, under pkt. 4.

## ***2.2. Generelt om efterforskning***

Efterforskningen i sager om stalking har bl.a. til formål at afdække parternes relation og indbyrdes forhold samt gerningspersonens adfærd (systematisk og vedvarende). I sager om overtrædelse af straffelovens § 242 vil det som udgangspunkt være relevant at foretage følgende efterforskningsskridt:

- afhøring af forurettede, herunder om parternes interne relation, og hvorvidt gerningspersonens adfærd efter sit indhold, sin form og hyppighed er egnet til at krænke forurettedes fred.
- afhøring af mistænkte/sigtede.
- undersøgelse af, om der tidligere er registreret anmeldelser, henvendelser, begæringer om tilhold, opholdsforbud eller lignende fra forurettede.
- sikring af relevant korrespondance og materiale mellem parterne.
- teknisk undersøgelse af digitale tjenester eller GPS-udstyr for at belyse, om forurettede monitoreres eller overvåges.

## ***2.3. Videoafhøring***

Der kan i forbindelse med efterforskningen af sager om stalking ske videoafhøring af personer under 15 år, når personen eller dennes nærmeste er forurettet og den, der er mistænkt, er en af personens nærmeste. Se nærmere om retningslinjerne for videoafhøring i [Rigsadvokatmeddelelsen om videoafhøring](#).

## ***2.4. Varetægtsfængsling***

Der kan i sager om stalking ske varetægtsfængsling efter reglerne i retsplejelovens § 762, stk. 1, hvis betingelserne herfor er opfyldt. Derudover kan der efter retsplejelovens § 762, stk. 2, nr. 2, ske varetægtsfængsling ved særlig bestyrket mistanke om en overtrædelse af straffelovens § 242, såfremt lovovertrædelsen efter oplysningerne om forholdets grovhed kan ventes at ville medføre en ubetinget dom på fængsel i mindst 60 dage, og hensynet til retshåndhævelsen skønnes at kræve, at sigtede ikke er på fri fod.

## ***2.5. Støtte og bistand til forurettede***

I sager om stalking skal politiet særligt være opmærksom på at:

- udpege en kontaktperson i politiet og oplyse om kontaktpersonens rolle.
- vejlede om muligheden for beskikkelse af en bistsandsadvokat.
- vejlede om muligheden for at få erstatning og godtgørelse fra staten efter lov om erstatning til ofre for forbrydelser.
- vejlede om muligheden for at få støtte ved en offerrådgivning samt andre relevante rådgivnings- og behandlingstilbud, der er specialiseret indenfor området, herunder [Dansk Stalking Center](#).
- overveje anvendelsen af tilhold mv. efter tilholdsloven, når der er anledning til det, se pkt. 2.6.
- overveje om der skal tilbydes særlige beskyttelsesforanstaltninger.
- overveje om der er behov for at yde praktisk hjælp ved f.eks. at tilbyde at køre forurettede til familie/venner, et krisecenter eller til retsmødet i retten.

Se i øvrigt retningslinjerne for vejledning af forurettede i Rigsadvokatmeddelelsen afsnittet om [vejledning af forurettede mv.](#)

## ***2.6. Vejledning om tilhold mv.***

Af forarbejderne til lov nr. 2600 af 28. december 2021 (lovforslag nr. 15 af 6. oktober 2021), de specielle bemærkninger til § 1, nr. 1, fremgår det, at politiet i forbindelse med en sigtelse efter straffelovens § 242, ligeledes bør overveje, om forurettede skal vejledes om reglerne i tilholdsloven, jf. vejledningspligten i tilholdslovens § 15, stk. 2. Det vil således kunne være relevant at vejlede forurettede om, at der efter omstændighederne vil kunne træffes afgørelse om strakstilhold, tilhold, opholdsforbud eller bortvisning på dennes anmodning.

Tilhold, herunder strakstilhold, opholdsforbud og bortvisning, kan besluttes, når en person, som foranstaltningen skal beskytte, anmoder om det, eller når almene hensyn kræver det. Må det f.eks. antages, at forurettede af frygt ikke tør anmode om et tilhold mv., kan politiet tage initiativ hertil, jf. tilholdslovens § 14

Det vil ligeledes kunne være relevant at tage stilling til, om politiet skal tage initiativ til at iværksætte et tilhold. Politiet skal dog kun iværksætte tilhold af egen drift, hvis der er risiko for mere alvorlige overgreb. Der skal være en væsentlig risiko for, at den svage part udsættes for alvorlige overgreb, herunder vold, voldtægt samt ved risiko for overgreb mod børn.

Se nærmere om betingelserne for at give et strakstilhold, tilhold, et opholdsforbud og bortvisning i Rigsadvokatmeddelelsen om tilhold, opholdsforbud og bortvisning.

## **3. Forberedelse**

### ***3.1. Forelæggelse for den overordnede anklagemyndighed***

Sager om stalking er et anklagerfagligt fokusområde i retspraksis. Det indebærer blandt andet, at sager, hvor det vurderes, at der bør rejses tiltale for overtrædelse af straffelovens § 242, skal forelægges for den regionale statsadvokat med udkast til anlageskrift og strafpåstand.

Politikredsene skal derudover forelægge alle domme, hvor der er rejst tiltale for stalking, jf. straffelovens § 242, for den regionale statsadvokat inden ankefristens udløb.

### ***3.2. Underretning af forurettede ved slutning af sagen***

Anklagemyndigheden skal underrette forurettede, hvis anmeldelsen afvises eller efterforskningen indstilles i en sag, påtale opgives, eller der meddeles et tiltalefrafald, jf. retsplejelovens § 749, stk. 3 og 724, stk. 1.

Underretningen skal ske skriftligt og skal indeholde en begrundelse for afgørelsen samt klagevejledning i overensstemmelse med retsplejeloven. Det skal i sager om stalking samtidig overvejes, om den skriftlige underretning skal suppleres af en mundtlig orientering af forurettede om afgørelsen, f.eks. af forurettedes kontaktperson i politiet.

Retningslinjerne for underretning af forurettede om indstilling af efterforskningen, påtaleopgivelse og tiltalefrafald fremgår af Rigsadvokatmeddelelsen afsnittet om Vejledning af forurettede mv., pkt. 3.2. samt

## **4. Jura**

### ***4.1. Betingelser for anvendelse af straffelovens § 242***

#### ***4.1.1. Krænkelser af forurettedes fred***

Det følger af forarbejderne til lov nr. 2600 af 28. december 2021 (lovforslag nr. 15 af 6. oktober 2021), de specielle bemærkninger til § 1, nr. 1, at straffelovens § 242 forudsætter, at gerningspersonens adfærd udgør en krænkelse af forurettedes fred. Bestemmelsen omfatter adfærd, der generelt er egnet til at udgøre en fredskrænkelser. Det vil derfor ofte være et element i adfærden, at forurettede oplever at få sin fred krænket. Bestemmelsen indebærer imidlertid ikke et krav om, at forurettede i det konkrete tilfælde har følt sig krænket, herunder at adfærden har påført forurettede psykiske skader eller lignende.

Der kan ved vurderingen af, om adfærden er egnet til at krænke forurettedes fred, lægges vægt på den nærmere karakter af adfærden, herunder parternes interne relation, og hvorvidt adfærden efter sit indhold, sin form og hyppighed er egnet til – eller søger at virke – utryghedsskabende, ubehagelig eller forstyrrende.

Det vil ikke nødvendigvis være den almindelige opfattelse af handlingens karakter, der er afgørende for, om der er tale om en fredskrænkelser, som er omfattet af den foreslåede bestemmelse, men de konkrete omstændigheder adfærden indgår i. Der kan således være tale om en adfærd, der isoleret set kan synes uskyldig og harmløs, men som set i en sammenhæng og i forhold til gerningspersonens og forurettedes fælles historik kan opleves særdeles intimiderende og utryghedsskabende.

Enkelte henvendelser fra gerningspersonen til forurettede i et samlet adfærdsmønster, som ellers vurderes at være en fredskrænkelser, vil efter omstændighederne kunne være berettigede. Dette vil afhænge af en konkret vurdering af den enkelte sag, men vil f.eks. kunne gøre sig gældende i tilfælde, hvor gerningspersonen og forurettede har fælles børn, og kommunikationen vedrører børnenes tarv mv.

Der skal således samlet set være tale om adfærd af en vis varighed, intensitet og dermed grovhed.

Der vil i den forbindelse f.eks. kunne lægges vægt på, om forurettede har ændret vaner som følge af gerningspersonens adfærd, herunder benyttet sig af en anden rute til arbejde eller skiftet telefonnummer, adresse mv. Det vil typisk være et element i den krænkende behandling, at forurettede oplever at få sine grænser overskredet, herunder f.eks. ved udtalte eller indirekte trusler. Det er dog ikke et krav, at forurettede i det konkrete tilfælde har følt sig krænket, herunder at adfærden har påført forurettede psykiske skader eller lignende.

En krænkelse af forurettedes fred kan f.eks. bestå i, at gerningspersonen som led i en systematisk og vedvarende forfølgelse eller chikane af forurettede forsætligt overtræder et tilhold, et opholdsforbud eller en bortvisning omfattet af tilholdslovens § 1, § 3 eller § 7. Det er ikke i sig selv tilstrækkeligt eller nødvendigt for at kunne straffe for stalking, at et tilhold er overtrådt, men der kan lægges vægt på dette forhold ved bedømmelsen af, om der er tale om en fredskrænkelser.

#### **4.1.2. Kontakt mv.**

Bestemmelsens anvendelse forudsætter, at der er tale om kontakt, forfølgelse eller adfærd, der på anden måde kan betegnes som chikanerende.

Ved ”kontakt” skal forstås henvendelser fra gerningspersonen til forurettede, der har karakter af personlig, skriftlig, telefonisk og/eller digital kontakt. Bestemmelsen omfatter såvel direkte som indirekte eller nonverbal kontakt.

**Personlig kontakt** omfatter gerningspersonens fysiske fremmøde på f.eks. forurettedes bopæl arbejdsplads eller andre steder, hvor gerningspersonen har kendskab til, at forurettede opholder sig. Personlig kontakt omfatter derimod ikke situationer, hvor gerningspersonen tilfældigt og kortvarigt f.eks. møder forurettede på gaden, uden at gerningspersonen tager initiativ til interaktion.

**Skriftlig kontakt** omfatter breve eller lignende analoge kommunikationsformer.

**Telefonisk kontakt** omfatter kontakt, som foregår ved anvendelse af telefonnettet, herunder fremsendelse af en tekst- eller billedbesked (f.eks. sms’er og mms’er). Har gerningspersonen f.eks. lagt en besked på en telefonsvarer med forsæt til at opnå kontakt til forurettede, vil der være tale om telefonisk kontakt.

Endelig omfatter **digital kontakt** enhver kontakt, som foregår gennem internettet eller et lignende system til spredning af information. Som eksempler kan nævnes e-mail, internetchat, internettelefoni og sociale medier, herunder Facebook, Instagram og Twitter. Det samme gælder for kontakt, som foregår ved brug af Skype, Facetime, WhatsApp, Viber og lignende programmer til opkald, chat og videoopkald via internettet.

Som eksempler på kontakt, der sker ved anvendelse af internettet eller et lignende system til spredning af information, kan nævnes situationer, hvor gerningspersonen f.eks. har afsendt en tekstbesked, mail, skrevet en besked på Facebook. Hvis en mail eller besked ikke kommer frem til forurettede enten på grund af tekniske vanskeligheder, eller fordi henvendelsen af tredjemand ikke videregives til forurettede, vil forholdet efter omstændighederne kunne karakteriseres som forsøg på stalking. Det vil i sådanne tilfælde imidlertid være en betingelse, at henvendelsen reelt vil kunne anses for rettet til den forurettede, ligesom gerningspersonen på tidspunktet for fremsættelsen skal have haft forsæt til, at henvendelsen kom til forurettedes kendskab.

Som eksempler på **indirekte kontakt**, der vil kunne være omfattet, kan nævnes henvendelser, der fremsættes via en nærtstående tredjemand, eller henvendelser, der fremsættes via offentlige opslag på f.eks. sociale medier. Indirekte kontakt vil endvidere kunne være gerningspersonens fremsendelse eller placering af gaver eller andre genstande på forurettedes bopæl eller arbejdsplads, der har til hensigt at sende et budskab til forurettede, f.eks. en indirekte trussel, en kærlighedserklæring eller lignende. Sker indirekte kontakt via tredjemand, vil denne efter omstændighederne kunne straffes for medvirken til overtrædelse af straffelovens § 242, jf. straffelovens § 23.

#### ***4.1.3. Forfølgelse***

Ved ”forfølgelse” forstås, at gerningspersonen følger efter, iagttager eller overvåger forurettede uden helt at nærme sig, således at adfærden ikke eller ikke med sikkerhed kan betegnes som kontakt.

Som eksempler kan nævnes tilfælde, hvor gerningspersonen – enten analogt eller digitalt – søger at indsamle information om forurettedes gøren og laden. Den analoge forfølgelse kan således f.eks. indebære, at gerningspersonen ved sin fysiske tilstedeværelse overvåger forurettedes bopæl eller forfølger og overvåger forurettede, når han eller hun forlader sin bopæl eller arbejdsplads.

Forfølgelsen kan også finde sted ved brug af digitale enheder, f.eks. GPS-udstyr, der påsættes forurettedes køretøj, eller ved hacking af forurettedes smartphone, webcam, e-mailkonto, messenger-konto, banktransaktioner eller lignende med det formål at indsamle oplysninger om forurettedes private forhold og gøren og laden.

Forfølgelse vil endvidere kunne bestå i gerningspersonens henvendelser til forurettedes familiemedlemmer, venner eller offentlige myndigheder med det formål at indsamle information om forurettedes private forhold og gøren og laden. Afgørende for, om forfølgelsen er omfattet af straffelovens § 242 er, at der er tale om en adfærd, som efter omstændighederne kan være belastende i samme grad som egentlig kontakt.

#### ***4.1.4. På anden måde chikanere***

Udtrykket ”på anden måde chikanere” skal forstås bredt og kan omfatte alle typer af handlinger, herunder fysisk ageren og forskellige former for kommunikation.

Som eksempler, der efter omstændighederne vil kunne udføre chikane, kan nævnes beskadigelse af forurettedes ejendele eller spredning af information om forurettede, herunder ved offentliggørelse af private oplysninger samt rygtespredning og falske anklager.

Der kan f.eks. være tale om, at gerningspersonen kontakter forurettedes arbejdsplads, familie, venner mv. for at sprede rygter om forurettede, at der gives fejlagtig information til offentlige myndigheder, herunder indgives falske anmeldelser til politiet, at der sendes private billeder (uanset om disse udgør en overtrædelse af straffelovens § 264 d) til andre af forurettede, at der bestilles et stort antal varer til levering hos forurettede, eller at der ofte sendes beskeder til forurettede om, at man har kendskab til, hvor den pågældende befinder sig.

Der kan også være tale om stalking, hvis gerningspersonen har fået andre til at foretage de nævnte handlinger for sig. Der kan således også være tale om almindelig, dagligdagsadfærd, der imidlertid på baggrund af en samlet vurdering, herunder særligt gerningspersonens og forurettedes forudgående relation og adfærdens hyppighed, antager karakter af chikane.

#### ***4.1.5. Systematisk og vedvarende***

For at kunne straffe for stalking skal der være tale om en adfærd, der er ”systematisk og vedvarende”. Begrebet indebærer, at der skal være tale om en adfærd, der gentages og i almindelighed opfattes som et mønster. Enkeltstående krænkelse, f.eks. en enkelt chikanøs opringning eller et enkelt tilfælde af

personlig kontakt mv. til forurettede ved dennes private bopæl eller på vej til eller fra arbejde, falder således uden for bestemmelsens anvendelsesområde.

Er der tale om meget alvorlige krænkelser, vil få tilfælde dog ud fra en samlet vurdering kunne være tilstrækkeligt. Kravet om en systematisk og vedvarende adfærd indebærer ikke, at adfærden nødvendigvis skal bestå af samme type krænkelser.

For at der kan være tale om en vedvarende adfærd, skal den endvidere være foregået over en periode. Hvor lang denne periode skal være afhænger af en samlet konkret vurdering. Heri indgår bl.a. intensiteten og den potentielle skadevirkning af adfærden. Er der tale om meget hyppige eller intensive episoder, vil selv en meget kort periode kunne medføre, at den foreslåede bestemmelse finder anvendelse.

## **5. Straf og andre retsfølger**

### ***5.1. Strafpåstand***

Det fremgår af forarbejderne til lov nr. 2600 af 28. december 2021 (lovforslag nr. 15 af 6. oktober 2021), de specielle bemærkninger til § 1, nr. 1, at straffen for overtrædelse af straffelovens § 242 i førstegangstilfælde som udgangspunkt ikke bør udmåles lavere end 40 dages ubetinget fængsel. Der vil ved straffens udmåling bl.a. skulle lægges vægt på karakteren, omfanget og varigheden af den krænkende adfærd, forurettedes forhold til gerningspersonen og de konsekvenser, som adfærden har haft for forurettede og eventuelt dennes pårørende.

Straffen vil således også i førstegangstilfælde kunne udmåles til mere end 40 dages ubetinget fængsel, hvis gerningsmanden eksempelvis over en periode har udsat den forurettede for mange eller meget grove tilfælde af uønsket kontakt, forfølgelse eller anden chikane. Ved fastsættelsen af straffen vil det skulle indgå som en skærpende omstændighed, at tiltalte tidligere er straffet for stalking eller for overtrædelser af tilhold, eller at forurettede befinder sig i en situation, hvor forurettede er påtvunget en vis kontakt med gerningspersonen. Som eksempel herpå kan nævnes, at gerningspersonen er forælder til forurettedes mindreårige børn, eller at forurettede og gerningspersonen er kollegaer.

Fastsættelsen af straffen vil fortsat bero på domstolenes konkrete vurdering i det enkelte tilfælde af samtlige omstændigheder i sagen, og de angivne strafniveauer vil kunne fraviges i op- eller nedadgående retning, hvis der i den konkrete sag foreligger skærpende eller formildende omstændigheder, jf. herved de almindelige regler om straffens fastsættelse i straffelovens kapitel 10.

Domstolene vil også undtagelsesvist, herunder hvis gerningsmandens forhold tilsiger dette, kunne fravige udgangspunktet om, at der skal udmåles en ubetinget fængselsstraf, og i stedet fastsætte en betinget dom, eventuelt med vilkår om f.eks. behandling.

Der kan søges en vis inspiration til påstand om strafudmåling under pkt. 5.3.

### ***5.2. Generelt om straf i sammenstød***

Straffelovens § 242 kan efter omstændighederne vil kunne omfatte adfærd, der i forvejen er selvstændigt kriminaliseret. Det følger af forarbejderne til lov nr. 2600 af 28. december 2021 (lovforslag nr. 15 af 6. oktober 2021), de specielle bemærkninger § 1, nr. 1, at det i sådanne tilfælde forudsættes, at der straffes

i sammenstød for overtrædelse af straffelovens § 242 og den øvrige relevante straffelovbestemmelse, herunder f.eks. § 243 om psykisk vold, jf. nedenfor.

### ***5.2.1. Straffelovens § 243 om psykisk vold***

Særligt for så vidt angår forholdet mellem straffelovens § 243 bemærkes det, at straffelovens § 242 – i modsætning til straffelovens § 243 – ikke forudsætter, at gerningspersonen er eller har været tilknyttet forurettedes husstand. Straffelovens § 242 vil således kunne omfatte adfærd over for f.eks. en tidligere kæreste, som gerningspersonen ikke har boet sammen med, og adfærd over for en kollega, en kendt person eller lignende, der ikke kan anses for en nær relation, og som ikke vil være strafbart efter straffelovens § 243.

Det bemærkes endvidere, at det er en betingelse for anvendelse af straffelovens § 243, at adfærden er egnet til utilbørligt at styre den anden. Det er ikke en betingelse for anvendelse af straffelovens § 242, at gerningspersonens adfærd er egnet til at styre forurettede. Er der således tale om en fredskrænkelse, der er chikanerende, men som ikke er egnet til at give gerningspersonen en magtposition i forhold til forurettede, vil forholdet efter omstændighederne kunne være omfattet af straffelovens § 242, uden at være omfattet af straffelovens § 243. Det forudsættes således, at der straffes i sammenstød, hvis en overtrædelse er omfattet af både § 243 og den foreslåede § 242, og at der derved udmåles en samlet straf inden for bestemmelseernes strafferamme, jf. straffelovens § 88, dvs. 3 års fængsel.

### ***5.2.2. Overtrædelser af tilholdsloven***

Straffelovens § 242 er trådt i stedet for den dagældende strafskærpselsesregel i tilholdslovens § 21, stk. 2. Overtrædelser af tilhold, opholdsforbud eller bortvisning af en karakter, som hidtil har været omfattet af strafskærpselsen i tilholdslovens § 21, stk. 2, vil derfor fremover skulle straffes efter straffelovens § 242. Hvis et tilhold, en bortvisning eller et opholdsforbud overtrædes i forbindelse med en overtrædelse af straffelovens § 242, straffes der tillige for overtrædelse af tilholdslovens § 21, stk. 1.

### ***5.2.3. Anden kriminalitet***

Der kan være andre former for kriminalitet, som begås som led i stalkingen, f.eks. falsk anmeldelse efter straffelovens § 164, indgivelse af falske klagemål eller falsk anmeldelse af strafbare forhold til offentlig myndighed mv., jf. § 165, hacking samt åbning af breve mv. efter § 263, uberettiget fotografering eller iagttagelse via kikkert af personer der befinder sig på ikke frit tilgængeligt sted, jf. § 264 a, GPS-overvågning mv. jf. § 264 b, uberettiget videregivelse af meddelelser eller billeder vedrørende private forhold jf. § 264 d ulovlig indtrængen, jf. § 264, eller hærværk, jf. § 291. Det forudsættes også i sådanne tilfælde, at der straffes i sammenstød for overtrædelse af stalking efter straffelovens § 242 og den øvrige relevante straffelovsbestemmelse.

## ***5.3. Retspraksis***

Anklagemyndigheden skal i førstegangstilfælde af stalking som udgangspunkt nedlægge påstand om 40 dages ubetinget fængsel. Anklagemyndighedens strafpåstand skal dog fastsættes ud fra en samlet konkret vurdering af alle relevante omstændigheder i den enkelte sag, herunder karakteren og varigheden af stalking, forurettedes forhold og de konsekvenser som lovovertrædelsen har haft for forurettede. Se nærmere herom under pkt. 3.1.

Der kan søges en vis inspiration til påstand om strafudmåling i følgende trykte afgørelser om stalking efter tilholdslovens § 21, stk. 2:

- **TfK2018. 504Ø**, hvor tiltalte blev fundet skyldig i 8 overtrædelser af tilhold (stalking) i form af henvendelser, opkald og sms'er. Tiltalte blev endvidere dømt for et forhold af trusler alt sammen begået over for sin tidligere kæreste. Forholdene var begået over en periode på 2 måneder, og i en del af perioden havde tiltalte afsonet en tidligere idømt dom for ligeartet kriminalitet. Straffen blev fastsat som en fællesstraf af fængsel i 8 måneder, der omfattede en reststraf på 51 dage. Det blev ved strafudmålingen lagt vægt på tiltaltes forstraffe og overtrædelsens systematiske karakter
- **U. 2019.1968H**, hvor tiltalte, som led i en systematisk og vedvarende forfølgelse eller chikane (stalking) i 16 tilfælde havde overtrådt et tilhold mod at kontakte forurettede, F1, som tiltalte tidligere havde været kæreste med, og dennes nærmeste, jf. tilholdslovens § 21, stk. 1 og 2, jf. § 1, og i 27 tilfælde overtrådt et forbud mod at opholde sig i området omkring F1's bopæl, jf. lovens § 3. Overtrædelserne blev begået i en periode på ca. 1 år og fortsatte, efter at tiltalte blev løsladt efter i en periode at have været varetægtsfængslet under sagen. Tiltalte var endvidere kort tid før, han blev meddelt tilhold, brudt ind i den ejendom, hvor F1 og hendes mor F2 boede, og fjernet F1's hunde, som han senere aflivede under omstændigheder, der havde karakter af mishandling. Tiltalte havde endvidere fremsat trusler over for F1 og havde ved sin kørsel i tre tilfælde forvoldt nærliggende fare for F1's og F2's liv eller færdsel. Tiltalte var ikke tidligere straffet af betydning for sagen. Højesteret fastsatte under hensyn til forholdenes karakter, omfang og grovhed samt udstrækningen af den periode, hvori de blev begået, og at tiltalte fortsatte sin stalking efter at have været varetægtsfængslet, straffen til fængsel i 1 år og 3 måneder.

## 6. Efter dom

### *6.1. Forelæggelse af ankespørgsmålet for statsadvokaten*

Stalking er et anklagerfagligt fokusområde. Det betyder, at alle domme, hvor der er rejst tiltale for overtrædelse af straffelovens § 242, skal forelægges for den regionale statsadvokat inden ankefristens udløb. Se pkt. 3.1.

### *6.2. Underretning af forurettede ved gerningspersonens udgang, løsladelse eller tv-optræden mv.*

Ved lov nr. 2600 af 28. december 2021 blev retsplejelovens § 741 g, stk. 1, 1. pkt. udvidet, hvilket indebærer, at der i forhold til en ubetinget fængselsstraf for en grovere overtrædelse af straffeloven, hvor stalking efter straffelovens § 242 indgår, skal ske underretning af forurettede eller dennes nærmeste efter de nærmere regler herom i § 741 g, stk. 1.

Forurettede, eller dennes nærmeste, vil således på anmodning skulle underrettes om tidspunktet for gerningspersonens første uledsagede udgang og løsladelse og om eventuel undvigelse, hvis den dømte har været varetægtsfængslet før dom og ikke har været løsladt mellem dommens afsigelse og fuldbyrdelse.

Derudover vil forurettede på anmodning skulle underrettes, hvis gerningspersonen under afsoning og på institutionens område med institutionens viden medvirker i optagelserne til et tv- eller radioprogram produceret til udsendelse her i landet, hvori den pågældende har en fremtrædende rolle, eller i et portrætinterview i et dansk dagblad. Det samme vil gælde ved medvirken i optagelserne af et sådant tv- eller radioprogram eller interview uden for institutionens område i tilfælde, hvor institutionen har

meddelt tilladelse til udgang med viden herom. Underretning vil kunne afslås, hvis væsentlige hensyn til gerningspersonen taler for det.

Se nærmere om behandling af underretning i Rigspolitiets vejledning om underretning af forurettede ved den dømtes første uledsagede udgang, løsladelse mv., samt Rigsadvokatmeddelelsen om vejledning af forurettede.

### **6.3. Domme til Vidensbasen**

Stalking er et anklagerfagligt fokusområde, og det betyder, at politikredsene skal sende alle byretsdomme til de regionale statsadvokater, der vil vurdere om by- og landsretsdømmene skal sendes til Vidensbasen.

Kun endelige domme må indsendes til Vidensbasen.

Skemaer til indsendelse af domme til Vidensbasen findes under Viden på Anklagernet.

## **7. Love og forarbejder**

### **Straffeloven - seneste hovedlov**

- Lovbekendtgørelse nr. 2600 af 28. december 2021

### **Retsplejeloven - seneste hovedlov**

- Lovbekendtgørelse nr. 2600 af 28. december 2021

### **Relevante forarbejder**

- Lovforslag nr. 15 af 6. oktober 2021.

### **I nærværende afsnit af Rigsadvokatmeddelelsen henvises der i øvrigt til følgende afsnit:**

- Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om tilhold, opholdsforbud og bortvisning.
- Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om videoafhøring.
- Rigsadvokatmeddelelsens afsnit om vejledning af forurettede.
- Rigsadvokatens Retningslinjer om underretning ved henlæggelser af straffesager – retsplejelovens § 749, stk. 3
- Rigspolitiets vejledning om underretning af forurettede ved den dømtes første uledsagede udgang, løsladelse mv.

*Rigsadvokaturen, den 1. januar 2022*

RIGSADVOKATEN

/ Rigsadvokaten